

Transitievisie Warmte en Energie

Raadsvoorstel

Domeinvergadering Fysiek

07 januari 2025

Gemeente Maastricht

Inhoudsopgave

Transitievisie Warmte en Energie (raadsvoorstel)

- Besluitvormingsproces
- Terugblik Domeinvergadering Fysiek (8 oktober 2024)
- Transitievisie Warmte en Energie
 - Structuur
 - Beleidsdoelstellingen
 - Aanpak
 - Vijf sporen
- Vervolg

Besluitvormingsproces

Besluitvormingsproces raad

- 7 januari 2025: Domeinvergadering Fysiek – Presentatie raadsvoorstel (informatief)
- 1 april 2025: Domeinvergadering Fysiek – Bespreking raadsvoorstel (politieke bespreking)
- 15 april 2025: Raadsvergadering – Besluitvorming raadsvoorstel (politieke bespreking)

Symposium Warmte- en Energietransitie (WeET)

“De bedoeling is om met dit symposium zoveel mogelijk (neutrale) kennis te vergaren, zodat uiteindelijk iedere partij haar eigen, op kennis gefundeerde conclusies kan trekken.”

Terugblik Domeinvergadering Fysiek (8 oktober 2024)

Onderdelen presentatie 8 oktober 2024

- Transitievisie Warmte 1.0 (2021)
- Voortgang: Waar staan we nu?
- Noodzaak herijking
- Breder scope dan TVW 1.0 (2021): Blik op het totale energiesysteem
- Resultaat: Totaaloverzicht én handelingsperspectief
- Planning (en in de tussentijd)

Maastricht Aardgasvrij

Samen naar een klimaatneutrale gemeente in 2050

Transitievisie Warmte en Energie – Structuur

Hoofdstuk 1: Op weg naar een aardgasvrije gemeente

Hoofdstuk 2: Uitgangspunten voor de toekomst

Hoofdstuk 3: Brede samenwerking

Hoofdstuk 4: Onze aanpak

Hoofdstuk 5: Sporen richting een aardgasvrij Maastricht

Spoor 1: Een toekomstbestendig elektriciteitsnet

Spoor 2: Energiebesparing mede door isolatie

Spoor 3: Verwarmen en koelen met warmtenetten

Spoor 4: Waterstof en groen gas

Spoor 5: Verduurzaming van bedrijven

Hoofdstuk 6: Monitoring van voortgang

Transitievisie Warmte en Energie – Beleidsdoelstellingen

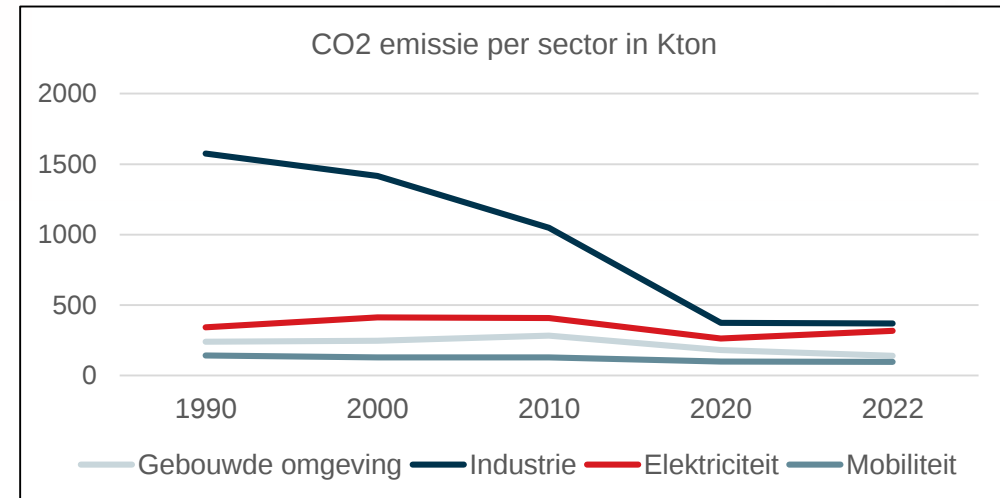
→ Daling van de CO₂-uitstoot van de gebouwde omgeving

- 2030:** CO₂-uitstoot is minimaal **55%** lager dan in 1990
- 2035:** CO₂-uitstoot is minimaal **60%** lager dan in 1990
- 2040:** CO₂-uitstoot is minimaal **75%** lager dan in 1990
- 2045:** CO₂-uitstoot is minimaal **90%** lager dan in 1990
- 2050:** Maastricht **klimaatneutraal**

→ Aardgasvrij worden van woningen:

- 2030:** Minimaal **10%** van de woningen aardgasvrij
- 2035:** Minimaal **30%** van de woningen aardgasvrij
- 2040:** Minimaal **60%** van de woningen aardgasvrij
- 2045:** Minimaal **90%** van de woningen aardgasvrij
- 2050:** Maastricht **aardgasvrij**

Toelichting: De totale CO₂-uitstoot was in Maastricht in 2022 ruim 59% lager dan 1990. Deze sterke daling is voor een belangrijk deel een gevolg van schonere productieprocessen en sluiting van de industrie. De CO₂-uitstoot van de gebouwde omgeving is 42% lager dan in 1990.

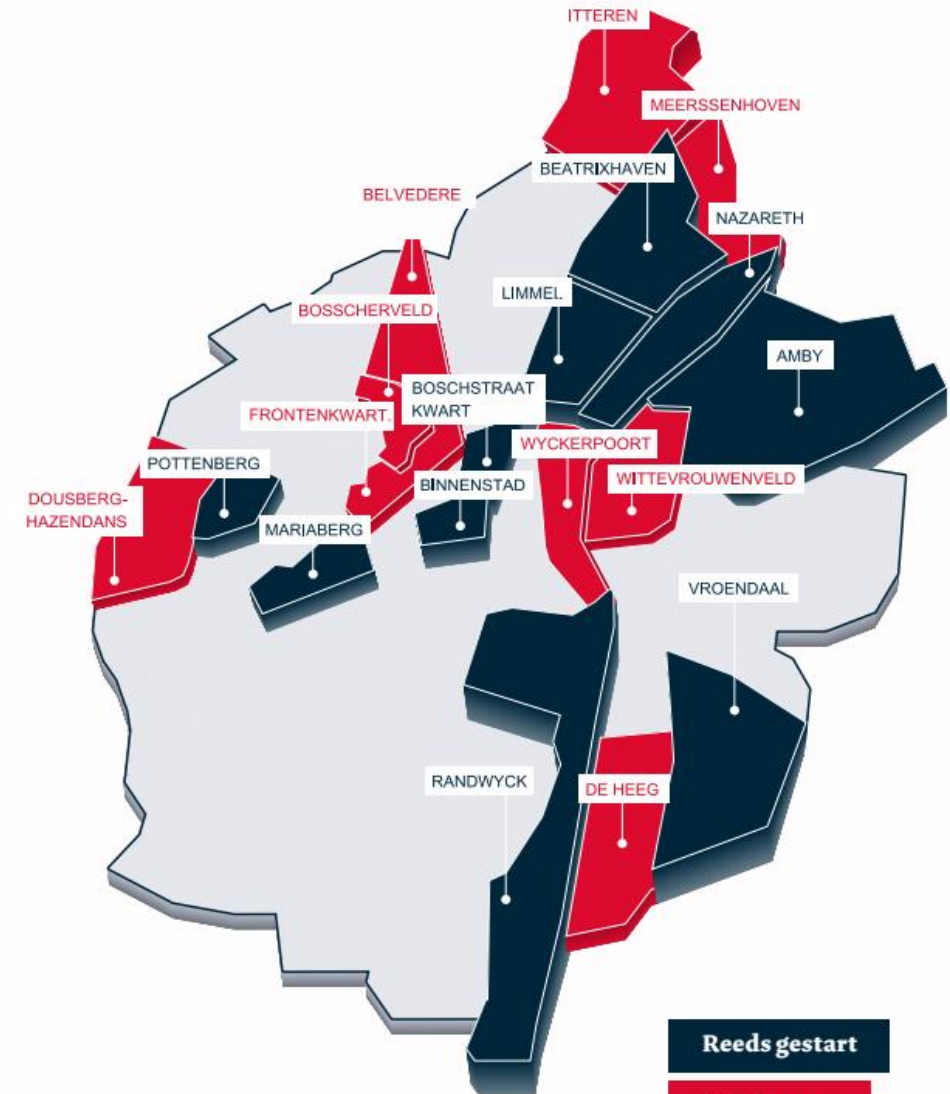

Transitievisie Warmte en Energie – Aanpak

De beleidsdoelstellingen voor 2030 zijn:

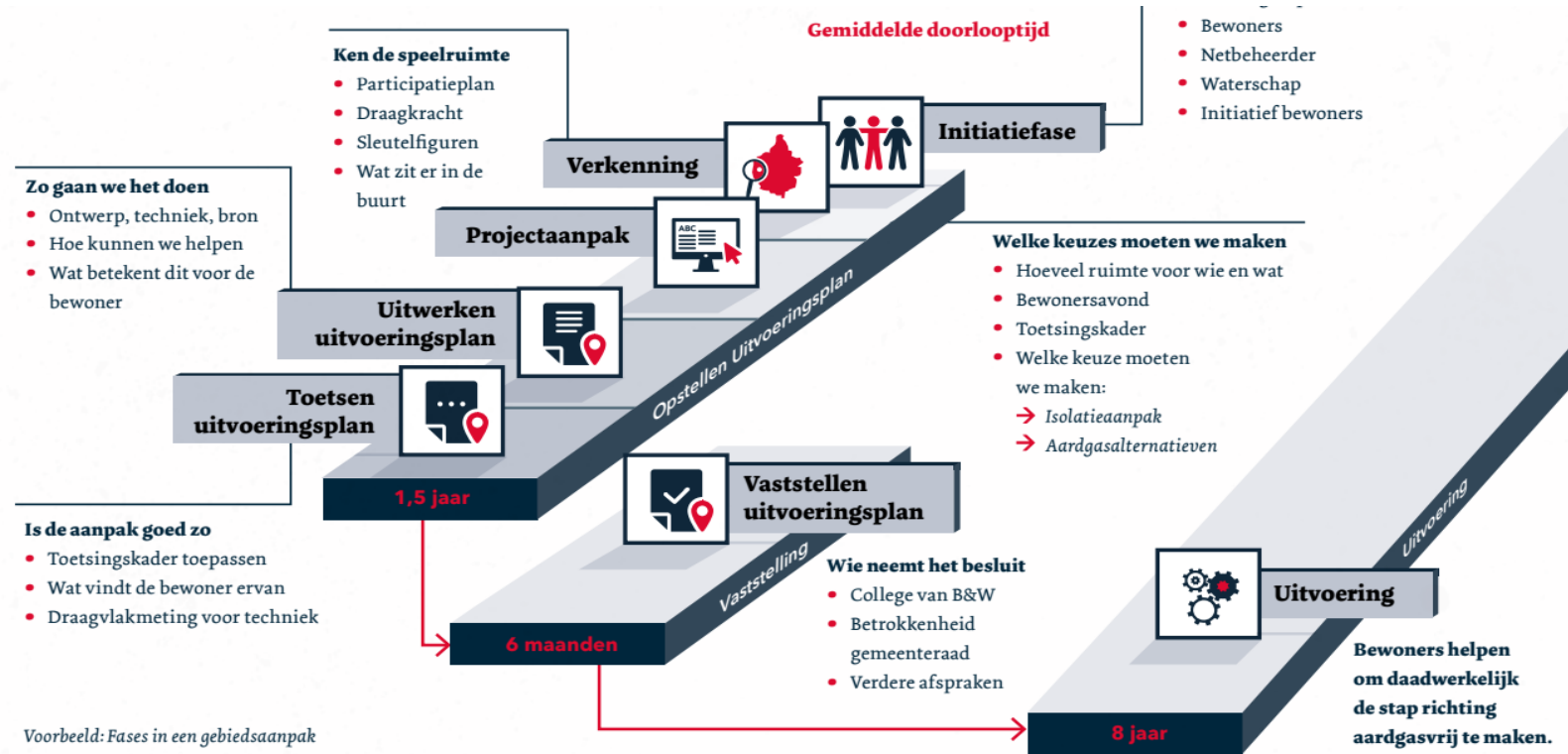
- De gemeente hanteert een effectieve doelgroepenaanpak.
- In alle 44 buurten van Maastricht is een gebiedsaanpak gestart.
- Voor de meeste buurten is een alternatief voor aardgas vastgesteld, evenals een waarschijnlijke einddatum voor het aardgasverbruik.
- De gemeente Maastricht is een klimaatneutrale organisatie.

* Frontenkwartier ten noordoosten van Cabergerweg

Voorbeeld: Fases en indicatieve doorlooptijd gebiedsaanpak

- Vanaf 2035 zal de voortgang versnellen, vooral door de start van het aardgasvrij maken van buurten en de steeds betere isolatie van de woonvoorraad.

Transitievisie Warmte en Energie – Vijf sporen

Over 5 sporen

Elektriciteitsnet

in 2030:

- is het elektriciteitsnet niet meer belemmerend richting een aardgasvrije toekomst
- is er een overzicht van alle benodigde locaties
- is er een overzicht van indicatieve einddata van aardgas
- moeten de doelstellingen van RES Zuid-Limburg 1.0 zijn behaald

[lees meer](#)

Isolatie

in 2030 is:

- is de resterende isolatie-opgave minimaal een kwart kleiner
- is er jaarlijks ondersteuning geboden bij isolatie van minimaal 1.000 gebouwen

[lees meer](#)

Warmtenetten

in 2030:

- is er duidelijkheid voor bijna alle buurten
- zijn de eerste aansluitingen gerealiseerd met warmte van de RWZI's
- zijn er verschillende kleinschalige warmtenetten

[lees meer](#)

Waterstof & groen gas

in 2030:

- is toegang tot waterstof een realistische optie
- is de energiebehoefte van de industrie in kaart gebracht
- is de toepassing van groen gas in kaart gebracht

[lees meer](#)

Verduurzaming van bedrijven

in 2030:

- is er voor elk van de vier grote bedrijvenlocaties een routekaart, aardgas-alternatief en indicatieve einddatum voor aardgas
- vormt netcongestie geen onnodige belemmering meer

[lees meer](#)

Spoor 1 - Op weg naar een toekomstbestendig elektriciteitsnet

5.1.6 Beleidsdoelstellingen voor 2030

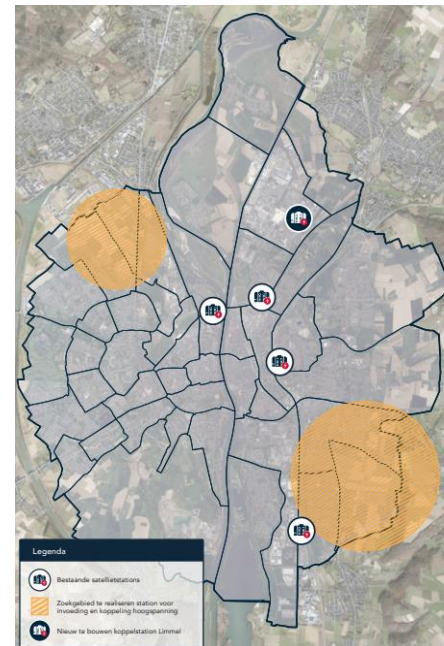
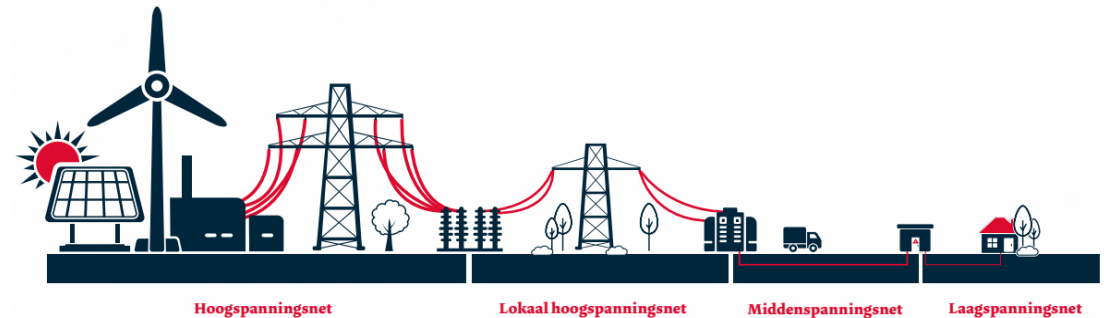
De beleidsdoelstellingen voor 2030 zijn:

- De ontwikkelingen van het elektriciteitsnet zijn niet belemmerend voor de stappen richting een aardgasvrije toekomst en vice versa.
- Er is een compleet overzicht van de locaties waar nieuwe elektriciteitshuisjes en transportverdeelstations nodig zijn, evenals hoe deze gerealiseerd kunnen worden. De uitvoering hiervan is inmiddels in volle gang.
- Er is een totaalbeeld van de planning met een voorlopige einddatum van aardgas en de bijbehorende aardgasalternatieven voor alle buurten in Maastricht.
- Het behalen van de doelstellingen van RES Zuid-Limburg 1.0.

Vooruitkijkend richting 2040:

- Het Maastrichtse elektriciteitsnet is volledig op orde.

Het Nederlands elektriciteitsnet

- Het kan voorkomen dat er op de weg naar 2050 tijdelijke oplossingen nodig zijn om te voorzien in elektriciteit en warmte.
- Voorbeelden hiervan zijn aggregaten, aardgasgestookte opwek van elektriciteit of warmte, of tijdelijke gasaansluitingen.
- Als gemeente erkennen we dat dergelijke tijdelijke oplossingen in sommige gevallen toch noodzakelijk kunnen zijn.
- We houden oog voor wat hiervoor de meest duurzame alternatieven kunnen zijn.

Spoor 2 - Energie besparen mede door isolatie

De beleidsdoelstellingen voor 2030 zijn:

- De ingeschatte isolatieopgave is **minimaal 25% lager** dan ingeschat per 1 oktober 2024.
- Jaarlijks ondersteuning bij isolatie van **1.000 gebouwen per jaar**, zoals gemeentelijke subsidies, energieadviezen, gebiedsaanpakken en andere onderdelen van het doelgroepenbeleid.

De beleidsdoelstelling voor 2035 is:

- De ingeschatte isolatieopgave is **minimaal 50% lager** dan ingeschat per 1 oktober 2024.

De beleidsdoelstelling voor 2040 is:

- De ingeschatte isolatieopgave is **minimaal 75% lager** dan ingeschat per 1 oktober 2024.

De beleidsdoelstelling voor 2045 is:

- Er is **geen** resterende isolatieopgave meer.

Energie die we niet gebruiken, hoeven we niet op te wekken, te vervoeren of te importeren. Door beter te isoleren en efficiënter met energie om te gaan, willen we ons energieverbruik verminderen.

Spoor 3 - Verwarmen (en koelen) met warmtenetten

De beleidsdoelstellingen voor 2030 zijn:

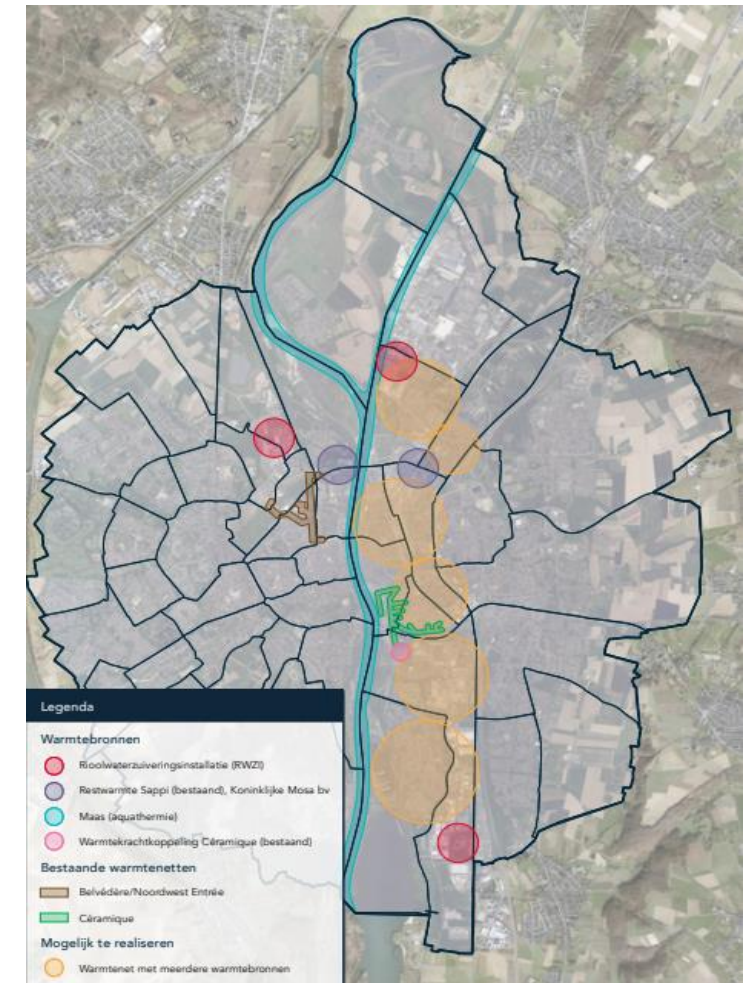
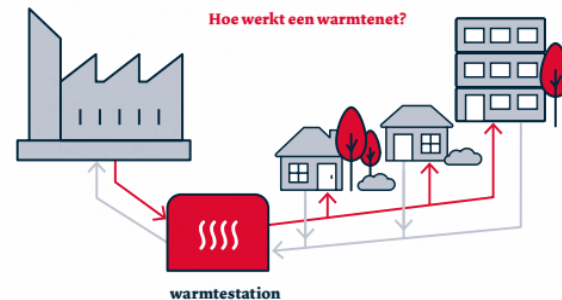
- Voor bijna alle buurten van Maastricht is er duidelijkheid of er wordt gekozen voor een collectief of individueel aardgasalternatief.
- Nieuwbouwwijk TregaZinkwit heeft een collectieve warmtevoorziening, deels gebaseerd op warmtebron RWZI Limmel.
- De eerste aansluitingen van het warmtenet op basis van warmtebron RWZI Heugem zijn gerealiseerd.
- Er is duidelijkheid welke buurten ten oosten van de Maas kunnen worden gekoppeld aan bovenstaande netten.
- De eerste aansluitingen van het warmtenet op basis van warmtebron RWZI Bosscherveld zijn gerealiseerd.
- In verschillende buurten in Maastricht zijn er kleinschalige warmtenetten op basis van warmtebronnen, zoals riothermie (een vorm van aquathermie) en bodemsystemen.

Vooruitkijkend richting 2035 en 2040:

- De buurten ten oosten van de Maas met grootschalige potentie zijn aangesloten op de lokale bronnen.
- Het warmtenet Céramique is overgeschakeld op een aardgasvrije bron.

Vooruitkijkend richting 2040:

- Alle lokale warmtebronnen worden optimaal benut. De warmtenetten zijn daarnaast ook geschikt om (deels) omgeschakeld te worden op WZL.

Spoor 4 – Waterstof en groen gas

De beleidsdoelstellingen voor 2030 zijn:

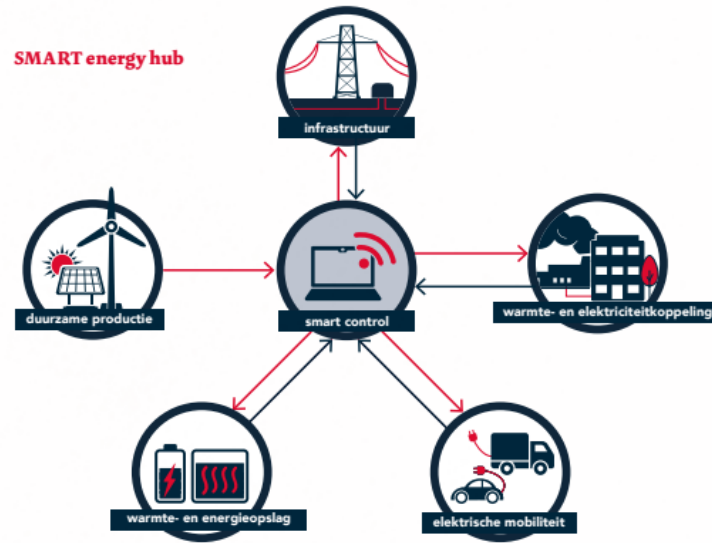
- Toegang tot waterstof is een realistische optie, waarbij de gebundelde energiebehoefte van de geclusterde industrie van Maastricht in kaart is gebracht.
- We hebben mogelijkheden en kansen in kaart gebracht voor de inzet van groen gas in de gebouwde omgeving.

Spoor 5 - Verduurzaming van bedrijven

De beleidsdoelstellingen voor 2030 zijn:

- Uiterlijk 2030 is er voor elk van de vier grote bedrijvenlocaties een vastgestelde routekaart (vergelijkbaar met uitvoeringsplan), aardgasalternatief en (indicatieve) einddatum voor aardgas.
- Netcongestie vormt geen onoverkomelijke belemmering voor bedrijven.

Transitievisie Warmte en Energie – Hoofdboodschappen (1)

- We werken toe naar een aardgasvrij Maastricht 2050
- Energie besparen en “Isoleren, isoleren, isoleren” blijven belangrijke eerste stappen
- Vanaf 2035 zullen buurten stapsgewijs van het aardgas afgaan, maar dat doen we pas als we zeker weten wat het aardgasalternatief is, het tijdspad voor aanpassing van woningen en andere gebouwen realistisch is én het elektriciteitsnet in die buurt op orde is
- We ontlasten het elektriciteitsnet door in te zetten op de realisatie van warmtenetten als aardgasalternatief, waarbij we gebruik maken van de rioolwaterzuiveringsinstallaties (RWZI's), beschikbare restwarmte van onze industrie (lokaal en regionaal via WZL) en de Maas als warmtebronnen
- In 2030 zijn in alle 44 Maastrichtse buurten (inclusief de bedrijvenlocaties) gebiedsaanpakken gestart, om samen met de inwoners en ondernemers te komen tot een haalbare planning richting einddatum aardgas en duidelijkheid over aardgasalternatief
- We kijken specifiek naar de situatie van het historische centrum van Maastricht, omdat de route richting aardgasvrij en de beschikbaarheid van aardgasalternatieven ingewikkelder is
- We houden ook de opties open voor andere aardgasalternatieven, zoals waterstof voor de industrie en de inzet van groen gas
- We ontwikkelen beleid voor (batterij)opslag van elektriciteit en warmte, zodat we beschikbare warmtebronnen en lokaal opgewekte elektriciteit (beiden hebben we nodig) ook daadwerkelijk kunnen benutten.

Transitievisie Warmte en Energie – Hoofdboodschappen (2)

- We zien de verschillende onderdelen van het energiesysteem in samenhang: De planning voor het aardgasvrij worden hangt samen met de capaciteit van het elektriciteitsnet, de druk op het elektriciteitsnet kan worden verminderd door actief in te zetten op meerdere aardgasalternatieven (zoals warmtenetten), de verduurzamingsopties van de industrie hebben ook een effect op het aardgasvrij worden van de gebouwde omgeving.
- We versnellen het opstarten van gebiedsaanpakken voor alle buurten in Maastricht en het creëren van duidelijkheid, zodat we zo snel mogelijk om op buurtniveau samen met inwoners en ondernemers in gesprek gaan een haalbare planning richting einddatum aardgas en duidelijkheid over aardgasalternatief.
- Als gemeente erkennen we dat, i.v.m. netcongestie, tijdelijke noodoplossingen in sommige gevallen toch noodzakelijk kunnen zijn zoals aggregaten of tijdelijke aardgasaansluitingen. We houden oog voor wat hiervoor de meest duurzame alternatieven kunnen zijn.

Vervolg

Voorstel:

Schriftelijke technische vragenronde

- *Voorjaar: Symposium*
- *1 april 2025: Domeinvergadering Fysiek – Bespreking raadsvoorstel*
- *15 april 2025: Raadsvergadering – Besluitvorming raadsvoorstel*

Bedankt voor
uw aandacht

Zijn er nog vragen?